

Konkluzjonijiet tal-Kunsill tal-21 ta' Mejju 2014 dwar il-wirt kulturali bhala rizorsa strategika ghal Ewropa sostenibbli

(2014/C 183/08)

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

WAQT LI JAGHRAF LI:

1. it-Trattat jistipula li l-Unjoni ghandha tiżgura li l-wirt kulturali tal-Ewropa jkun salvagwardat u mtejjeb;
2. il-wirt kulturali jikkonsisti mir-rizorsi li ntirtu mill-imghoddi fil-forom u l-aspetti kollha - tangibbli, mhux tangibbli, u diġitali (imwielda diġitali u diġitalizzati), inklużi monumenti, siti, pajsagġi, hiliet, Prattiki, gharfien u espressjonijiet ta' kreattività umana, kif ukoll kollezzjonijiet ikkonservati u amministrati minn korpi pubbliċi u privati bhal mużewijiet, libreriji u arkivi. Dan joriġina mill-interazzjoni bejn in-nies u l-postijiet matul iż-żmien u dan qiegħed dejjem jevolvi. Dawn ir-rizorsi huma ta' valur kbir għas-soċjetà minn perspettiva kulturali, ambjentali, soċjali u ekonomika u b'hekk il-ġestjoni sostenibbli tagħhom tikkostitwixxi għażla strategika għall-21 seklju;
3. il-wirt kulturali huwa ass maġġuri għall-Ewropa u element importanti tal-proġett Ewropew;
4. il-wirt kulturali bhala rizorsa li ma tiġgeddidx li hi unika, li ma tistax tiġi sostitwita jew skambjata għandha quddiem wiċċha sfidi importanti marbuta mat-trasformazzjonijiet kulturali, ambjentali, soċjali, ekonomiċi u teknoloġiċi li jaffettwaw l-aspetti kollha tal-hajja kontemporanja.

WAQT LI JENFASIZZA LI:

5. il-wirt kulturali għandu rwol importanti fil-holqien u t-titjib tal-kapital soċjali għax għandu l-kapaċità li:
 - a) jispira u jrawwem is-sehem taċ-ċittadini fil-hajja pubblika;
 - b) itejjeb il-kwalità tal-hajja u l-benesseri tal-individwi u l-komunitajiet tagħhom;
 - c) jippromwovi d-diversità u d-djalogu interkulturali bil-kontribuzzjoni għal sens aktar b'sahħtu ta' "appartenenza" għal komunità usa' u biex il-popli jifhmu u jirrispettaw ahjar lil xulxin;
 - d) jgħin biex jitnaqqsu d-disparitajiet soċjali, jiffaċilita l-inklużjoni soċjali, il-partecipazzjoni kulturali u soċjali u jippromwovi d-djalogu intergenerazzjonali u l-koeżjoni soċjali;
 - e) joffri possibbiltajiet ta' żvilupp ta' hiliet, gharfien, kreattività u innovazzjoni;
 - f) ikun għodda edukattiva effettiva għal edukazzjoni formali, mhux formali u informali, tat-tagħlim u t-taħriġ tul il-hajja.
6. il-wirt kulturali għandu impatt ekonomiku importanti, inkluż bhala parti integrali mis-setturi kulturali u kreattivi, għax, fost hwejjeġ oħra:
 - a) jikkostitwixxi mutur b'sahħtu ta' żvilupp lokali u reġjonali inklużiv u johloq esternalitajiet konsiderevoli, b'mod partikolari permezz tat-titjib tat-turizmu kulturali sostenibbli;
 - b) jappoġġa l-iżvilupp u r-rigenerazzjoni rurali u urbana sostenibbli kif intwera b'inizjattivi minn bosta reġjuni u bliet Ewropej;
 - c) jiġġenera diversi tipi ta' impjeg.
7. il-wirt kulturali għandu rwol speċifiku fil-kisba tal-għanijiet strateġiċi ta' Ewropa 2020 għal "tkabbir intelliġenti, sostenibbli u inklużiv" minhabba li għandu impatt soċjali u ekonomiku u jikkontribwixxi għas-sostenibbiltà ambjentali;
8. il-wirt kulturali jinvolvi diversi politiki pubbliċi lil hinn minn dik kulturali, bhal dawk relatati mal-iżvilupp reġjonali, il-koeżjoni soċjali, l-agrikoltura, l-affarijiet marittimi, l-ambjent, it-turizmu, l-edukazzjoni, l-aġenda diġitali, ir-riċerka u l-innovazzjoni. Dawn il-politiki għandhom impatt dirett jew indirett fuq il-wirt kulturali u fl-istess hin il-wirt kulturali joffri potenzjal qawwi għall-kisba tal-oġġettivi tagħhom. Għaldaqstant, dan il-potenzjal għandu jiġi rikonoxxut u żviluppat bis-shih.

JISTIENEN LILL-ISTATI MEMBRI U LILL-KUMMISSJONI SABIEX, FIL-QAFAS TAL-KOMPETENZI RISPETTIVI TAGHHOM U FIR-RISPETT TAL-PRINĊIPJU TAS-SUSSIDJARJETA':

9. jirrikonoxxu l-valur intrinsiku tal-wirt kulturali u jimplimentaw il-potenzjal tal-kultura u l-wirt kulturali bhala riżorsa strateġika komuni għall-iżvilupp ta' soċjetà bbażata fuq valuri demokratiċi, etiċi, estetici u ekoloġici, b'mod partikolari f'mument ta' kriżi;
10. isahhu d-djalogu mal-partijiet interessati fil-wirt kulturali biex jidentifikaw u jimplimentaw politiki u azzjonijiet koordinati għall-iżvilupp u l-ġestjoni sostenibbli tal-wirt kulturali, kif ukoll jippromwovu l-kollaborazzjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u intergovernattivi, b'mod partikolari mal-Kunsill tal-Ewropa;
11. jimobilizzaw ir-riżorsi disponibbli għall-appoġġ, it-tishih u l-promozzjoni tal-wirt kulturali permezz ta' approċċ integrat u olistiku, filwaqt li jqisu l-komponenti kulturali, ekonomiċi, soċjali, ambjentali u xjentifiċi tiegħu;
12. jikkontribwixxu għall-integrazzjoni tal-wirt kulturali fil-politiki nazzjonali u Ewropej;
13. jidentifikaw u jibnu fuq is-sinerġiji maħluqa bejn il-politiki pubbliċi tal-UE u dawk nazzjonali lil hinn mill-politika kulturali, bħalma huma l-iżvilupp reġjonali, il-koeżjoni, l-agrikoltura, l-affarijiet marittimi, l-ambjent, l-enerġija u t-tibdil fil-klima, it-turiżmu, l-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni bil-għan li jinholoq valur miżjud;
14. fejn ikun possibbli, itejbu l-aċċess għal fondi, jagħmlu użu shih tal-programmi disponibbli għas-settur pubbliku u privat, u jheggu l-investment fil-wirt kulturali bhala parti minn strateġiji integrati għall-iżvilupp lokali u reġjonali sostenibbli fil-programmi nazzjonali u tal-UE disponibbli, kif ukoll fil-Fondi Strutturali tal-UE f'konformità mal-ftehimiet ta' shubija;
15. ikomplu jappoġġaw l-azzjoni tal-UE għaċ-Certifikat tal-Patrimonju Ewropew⁽¹⁾;
16. ikomplu jippromwovu l-edukazzjoni dwar il-wirt kulturali, iqajmu kuxjenza pubblika dwar il-potenzjal tal-wirt kulturali għall-iżvilupp sostenibbli u jinkoraġġixxu l-parteciġazzjoni tal-pubbliku, b'mod partikolari tat-tfal u ż-żgħażaġh, f'kooperazzjoni mas-soċjetà civili;
17. itejbu l-ġbir u l-analiżi ta' evidenza kwalitattiva u data kwantitattiva, inkluż statistika, dwar il-wirt kulturali;
18. jinkoraġġixxu l-finanzjament, l-iżvilupp u t-tixrid ta' kontenut kulturali diġitali kif ukoll id-disponibbiltà ta' servizzi innovattivi b'rabta mal-wirt kulturali u edukattiv ta' valur għaċ-ċittadini, u jippromwovu l-aċċess pubbliku għal dawk ir-riżorsi u servizzi diġitali tal-wirt, inkluż permezz tal-Europeana.

JISTIENEN LILL-ISTATI MEMBRI BIEX:

19. jippromwovu mudelli ta' politika għal żmien fit-tul dwar il-wirt ibbażati fuq l-evidenza u xprunati mis-soċjetà u miċ-ċittadin;
20. isahhu r-rwol tal-wirt kulturali fl-iżvilupp sostenibbli, b'koncentrazzjoni fuq proġetti urbani u rurali ta' ppjanar, żvilupp mill-ġdid, u riabilitazzjoni;
21. jinkoraġġixxu netwerking u shubijiet bejn il-wirt kulturali u oqsma oħra ta' politika, bejn atturi pubbliċi u privati fl-isferi kollha rilevanti u fuq livelli differenti ta' governanza;
22. jikkunsidraw l-inklużjoni tal-wirt kulturali fil-qafas tal-Pjan ta' Hidma tal-Kunsill għall-Kultura li ser jiġi implimentat mill-2015 'il quddiem;
23. itejbu l-kooperazzjoni transkonfinali, interreġjonali u transnazzjonali dwar kwistjonijiet ta' wirt kulturali mal-partijiet interessati rilevanti,

⁽¹⁾ ĠU L 303, 22.11.2011, p. 1.

24. irawmu għarfien u hiliet tradizzjonali li huma meħtieġa għas-salvagwardja, il-ġestjoni sostenibbli u l-iżvilupp tal-wirt kulturali u li għandhom jingħaddu lill-ġenerazzjonijiet futuri, biex itejbu l-kapital uman u jiżguraw il-harsien kontinwu u l-aċċess għall-assi kulturali Ewropej;
25. ikompli jikkooperaw fuq agenda ta' riċerka għall-wirt kulturali u jsahhu l-appoġġ għall-inizjattivi ta' riċerka tal-wirt kulturali fil-programm qafas tal-UE għar-riċerka u l-innovazzjoni Orizzont 2020 bħalma hi l-Inizjattiva għall-Ipprogrammar Kongunt fil-Qasam tar-Riċerka dwar il-Wirt Kulturali u t-Tibdil Dinji.

JISTIEDEN LILL-KUMMISSJONI BIEX:

26. tissokta bl-analiżi tal-impatt ekonomiku u soċjali tal-wirt kulturali fl-UE u tikkontribwixxi għal żvilupp ta' approċċ strateġiku għall-wirt kulturali;
 27. tqis, fir-rieżami tal-istrateġija Ewropa 2020, il-kontribuzzjoni tal-wirt kulturali fil-kisba tal-għanijiet tal-istrateġija;
 28. tqis in-natura speċifika tal-wirt kulturali meta tapplika r-regoli dwar l-għajnuna mill-istat;
 29. tippromwovi l-iskambju u l-użu ta' prattiki tajba li jirriżultaw minn proġetti ffinanzjati fil-kuntesti tal-programmi tal-Unjoni li għandhom l-għan li jrawmu użu u ġestjoni sostenibbli tal-wirt kulturali;
 30. tkompli tappoġġa, fil-livell tal-UE, in-netwerking u l-ġbir tar-riżorsi tal-esperti u l-prattikanti fil-wirt kulturali fis-settur pubbliku u dak privat kif ukoll l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.
-